
Carl Hansen & Søn Møbelfabrik A/S

Hylkedamvej 77-79, 5591 Gelsted

Årsrapport 2015

CVR-nr. 26 23 62 31

Årsrapporten er frem-
lagt og godkendt på
selskabets ordinære
generalforsamling
den 31/5-2016

Brian Hansen
Dirigent

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors erklæringer	3
Ledelsesberetning	
Selskabsoplysninger	4
Hoved- og nøgletal	5
Ledelsesberetning	6
Årsregnskab	
Resultatopgørelse 1. januar - 31. december	7
Balance 31. december	8
Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december	10
Noter til årsrapporten	11
Regnskabspraksis	16

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 for Carl Hansen & Søn Møbelfabrik A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for 2015.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

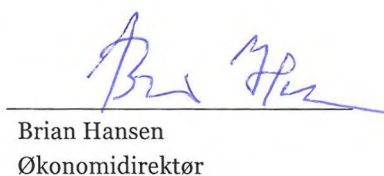
Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Gelsted, den 3. marts 2016

Direktion:

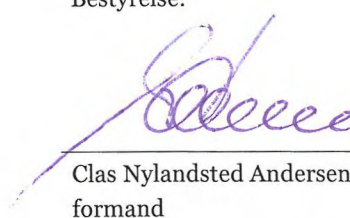

Knud Erik Hansen
Administrerende direktør

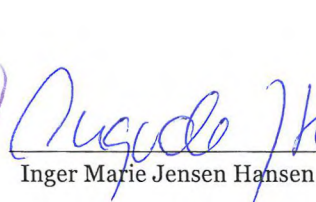

Brian Hansen
Økonomidirektør

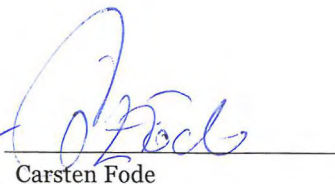
Bestyrelse:

Clas Nylandsted Andersen
formand

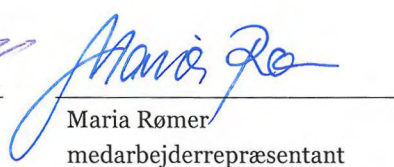
Inger Marie Jensen Hansen

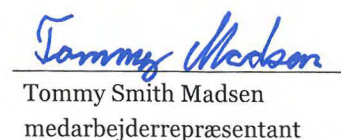
Carsten Fode

Ulrich Krasilnikoff

Maria Rømer
medarbejderrepræsentant

Tommy Smith Madsen
medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejeren i Carl Hansen & Søn Møbelfabrik A/S

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Carl Hansen & Søn Møbelfabrik A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, og om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Trekantområdet, den 3. marts 2016

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR. Nr. 33 71 12 31

Arne Kristensen
statsautoriseret revisor

Carsten Dahl
statsautoriseret revisor

Selskabsoplysninger

Carl Hansen & Søn Møbelfabrik A/S
Hylkedamvej 77-79
DK-5591 Gelsted

Telefon: 66 12 14 04
Telefax: 65 91 60 04
Hjemmeside: www.carlhansen.dk
E-mail: info@carlhansen.dk

CVR-nr.: 26 23 62 31
Hjemstedskommune: Middelfart
Regnskabsår: 1. januar – 31. december

Bestyrelse

Clas Nylandsted Andersen, formand
Inger Marie Jensen Hansen
Carsten Fode
Ulrich Krasilnikoff
Maria Rømer (medarbejdervalgt)
Tommy Smith Madsen (medarbejdervalgt)

Direktion

Knud Erik Hansen, administrerende direktør
Brian Hansen, økonomidirektør

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Herredsvej 32
7100 Vejle

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan selskabets udvikling beskrives med følgende hoved- og nøgletal

tDKK	2015	2014	2013	2012	2011
Hovedtal					
Resultat					
Bruttofortjeneste	110.941	90.579	81.806	74.635	60.070
Resultat før finansielle poster	10.693	12.081	16.124	13.921	16.376
Resultat af finansielle poster	-3.550	-3.062	-1.015	-2.858	-4.426
Årets resultat	5.320	6.785	11.950	8.737	8.910
Balance					
Balancesum	249.285	220.872	195.867	167.912	148.723
Egenkapital	67.737	64.281	70.931	63.802	52.812
Pengestrømme					
Pengestrøm fra driftsaktiviteten	2.170	36.946	4.991	10.421	-1.895
Pengestrøm til investeringsaktiviteten	-18.270	-40.666	-14.494	-7.529	-44.532
Heraf til investering i materielle anlægsaktiver	-13.613	-38.731	-12.430	-4.869	-6.133
Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten	-4.672	7.101	-1.856	-4.681	27.920
Antal medarbejdere	217	177	146	141	93
Nøgletal					
Afkastningsgrad	4,3 %	5,5 %	8,2 %	8,3 %	11,0 %
Soliditetsgrad	27,2 %	29,1 %	36,2 %	38,0 %	35,5 %
Forrentning af egenkapital	8,1 %	10,0 %	17,7 %	15,0 %	20,1 %

Der henvises til definitioner i afsnittet om anvendt regnskabspraksis.

Der er pr. 1. januar 2013 gennemført fusion med PJ Furniture A/S og Rud. Rasmussens Snedkerier A/S. Rud. Rasmussens Snedkerier A/S er overtaget af koncernen pr. 1. december 2011 mens PJ Furniture A/S er overtaget af koncernen pr. 1. april 2012. Nøgletalsoversigten er derfor korrigeret for 2011 og 2012.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Selskabets hovedaktivitet er produktion og handel med designmøbler.

Udvikling i året

Selskabets resultatopgørelse for 2015 udviser et overskud på DKK 5.319.578, hvilket er lavere end forventet.

Selskabets balance pr. 31. december 2015 udviser en egenkapital på DKK 67.737.240.

Årets resultat anses som tilfredsstillende.

Valutarisici

En del af selskabets produkter afsættes på eksportmarkederne i fremmed valuta. Det er selskabets valutapolitik at afdække kommercielle valutarisici. Afdækningen sker primært via valutaterminsforretninger til afdækning af forventet omsætning inden for de førstkommende 12 måneder. Der indgås ikke spekulative valutadisponeringer.

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Selskabet forventer et større resultat for 2016 i forhold til 2015.

Eksternt miljø

Det er et mål for virksomheden at påvirke miljøet i mindst mulig omfang. Der er opstillet en række interne målsætninger for arbejdsmiljøet og reduktion af energiforbruget.

Forskning og udvikling

Der er i år aktiveret DKK 2.740.531 vedrørende udvikling af nye modeller.

Et udviklingsprojekt løber typisk over en periode på 6-12 måneder, hvorefter produktet introduceres på markedet. Vi forventer at udvikle 2-4 nye produkter om året.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. januar – 31. december

	Note	2015	2014
		DKK	DKK
Bruttofortjeneste		110.940.967	90.579.107
Personaleomkostninger	1	-90.114.098	-70.771.104
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	2	-10.133.873	-7.726.999
Resultat før finansielle poster		10.692.996	12.081.004
Finansielle indtægter	3	2.683.824	2.255.992
Finansielle omkostninger	4	-6.234.288	-5.317.804
Resultat før skat		7.142.532	9.019.192
Skat af årets resultat	5	-1.822.954	-2.234.528
Årets resultat		5.319.578	6.784.664

Forslag til resultatdisponering

	2015	2014
	DKK	DKK
Foreslået udbytte for regnskabsåret	6.000.000	0
Overført resultat	-680.422	6.784.664
	5.319.578	6.784.664

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2015	2014
		DKK	DKK
Produktudvikling		10.750.355	9.574.718
Erhvervede patenter		167.129	194.868
Goodwill		2.023.415	1.165.537
Immaterielle anlægsaktiver	6	12.940.899	10.935.123
Grunde og bygninger		48.378.813	48.807.178
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		37.629.753	30.256.036
Indretning af lejede lokaler		2.243.466	1.300.292
Materielle anlægsaktiver under udførelse		85.867	3.317.462
Materielle anlægsaktiver	7	88.337.899	83.680.968
Andre tilgodehavender		2.646.728	1.172.981
Finansielle anlægsaktiver		2.646.728	1.172.981
Anlægsaktiver i alt		103.925.526	95.789.072
Råvarer og hjælpematerialer		7.035.000	6.850.000
Varer under fremstilling		28.560.000	27.833.706
Fremstillede varer og handelsvarer		12.089.867	11.290.853
Varebeholdninger		47.684.867	45.974.559
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		24.631.150	16.973.310
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		70.931.476	59.721.907
Andre tilgodehavender		303.486	46.254
Periodeafgrænsningsposter		1.779.690	2.355.286
Tilgodehavender		97.645.802	79.096.757
Likvide beholdninger		29.237	11.204
Omsætningsaktiver i alt		145.359.906	125.082.520
AKTIVER		249.285.432	220.871.592

Balance 31. december

Passiver

	Note	2015	2014
		DKK	DKK
Selskabskapital		502.000	502.000
Overført resultat		61.235.240	63.778.976
Foreslået udbytte		6.000.000	0
Egenkapital	8	67.737.240	64.280.976
Hensættelse til udskudt skat		6.375.155	5.221.495
Hensatte forpligtelser		6.375.155	5.221.495
Gæld til realkreditinstitutter		22.079.784	24.080.320
Bankgæld		1.722.781	2.011.942
Leasingforpligtelser		16.222.344	17.887.669
Langfristede gældsforpligtelser	9	40.024.909	43.979.931
Kortfristet del af langfristet lån	9	6.172.141	6.888.759
Kreditinstitutter		61.829.313	41.118.876
Leverandører af varer og tjenesteydelser		34.032.701	29.215.180
Gæld til tilknyttede virksomheder		5.560.001	13.169.912
Modtagne forudbetalinger fra kunder		1.851.562	707.234
Selskabsskat	5	138.860	753.578
Anden gæld		25.563.550	15.535.651
Kortfristede gældsforpligtelser		135.148.128	107.389.190
Gældsforpligtelser		175.173.037	151.369.121
PASSIVER		249.285.432	220.871.592
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	10		

Pengestrømsopgørelse 1. januar – 31. december

	Note	2015	2014
		DKK	DKK
Årets resultat		5.319.578	6.784.664
Reguleringer	11	13.113.542	12.588.850
Ændring i driftskapital	12	-11.879.516	22.988.601
Pengestrøm fra primær drift før finansielle poster		6.553.604	42.362.115
Renteindbetalinger og lignende		2.683.824	2.255.992
Renteudbetalinger og lignende		-6.234.288	-5.317.804
Pengestrøm fra ordinær drift		3.003.140	39.300.303
Betalt selskabsskat		-833.576	-2.354.136
Pengestrøm fra driftsaktivitet		2.169.564	36.946.167
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-3.735.531	-3.122.594
Køb af materielle anlægsaktiver		-13.613.010	-38.731.294
Ændring af finansielle anlægsaktiver		-1.473.747	-250.884
Salg af materielle anlægsaktiver		551.960	1.438.948
Pengestrøm til investeringsaktivitet		-18.270.328	-40.665.824
Afdrag til realkreditinstitutter		-2.766.058	-1.617.864
Afdrag på finansielle leasingforpligtelser		-3.371.253	-739.955
Optagelse af gæld til realkreditinstitutter		0	7.118.297
Indgåelse af leasingforpligtelser		1.465.671	15.340.638
Udlodning af udbytte		0	-13.000.000
Pengestrøm fra finansieringsaktivitet		-4.671.640	7.101.116
Ændring i likvider		-20.772.404	3.381.459
Likvider 1. januar		-41.107.672	-44.489.131
Likvider 31. december		-61.880.076	-41.107.672
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		29.237	11.204
Kreditinstitutter		-61.829.313	-41.118.876
Likvider 31. december		-61.880.076	-41.107.672

Noter til årsrapporten

	2015	2014
	DKK	DKK
1 Personaleomkostninger		
Lønninger og gager	82.156.009	63.179.183
Pensioner	6.335.989	4.851.722
Andre omkostninger til social sikring	1.546.100	1.284.199
Viderefaktureret lønninger og gager fra søsterselskaber	76.000	1.456.000
	<u>90.114.098</u>	<u>70.771.104</u>
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	<u>4.471.686</u>	<u>4.295.176</u>
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	<u>217</u>	<u>177</u>
2 Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	1.678.538	1.431.024
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	8.950.530	6.314.219
Gevinst og tab ved afhændelse	-495.195	-18.244
	<u>10.133.873</u>	<u>7.726.999</u>
Produktudvikling	1.513.677	1.266.162
Erhvervede patenter	27.739	27.739
Goodwill	137.122	137.122
Bygninger	2.963.183	1.694.352
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	5.775.650	4.594.417
Indretning af lejede lokaler	211.697	25.451
Gevinst og tab ved afhændelse	-495.195	-18.244
	<u>10.133.873</u>	<u>7.726.999</u>
3 Finansielle indtægter		
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	2.683.824	2.255.992
Andre finansielle indtægter	0	0
	<u>2.683.824</u>	<u>2.255.992</u>

Noter til årsrapporten

	2015	2014	
	DKK	DKK	
4 Finansielle omkostninger			
Renteomkostninger tilknyttede virksomheder	289.525	41.367	
Andre finansielle omkostninger	5.944.763	5.276.437	
	6.234.288	5.317.804	
5 Skat af årets resultat			
Årets aktuelle skat	665.485	753.578	
Årets regulering af udskudt skat	1.034.924	1.294.776	
Regulering af skat, tidligere år	122.545	186.174	
	1.822.954	2.234.528	
6 Immaterielle anlægsaktiver			
	Produkt- udvikling	Erhvervede patenter	Goodwill
	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	14.099.218	275.640	3.471.220
Tilgang i årets løb	2.740.531	0	995.000
Afgang i årets løb	-66.265	0	0
	16.773.484	275.640	4.466.220
Ned- og afskrivninger 1. januar	4.524.501	80.772	2.305.683
Årets afskrivninger	1.513.677	27.739	137.122
Afskrivninger, afhændede aktiver	-15.049	0	0
	6.023.129	108.511	2.442.805
Regnskabsmæssig værdi 31. december	10.750.355	167.129	2.023.415

Noter til årsrapporten

7 Materielle anlægsaktiver

	Grunde og bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af lejede lokaler	Materielle anlægsaktiver under udførelse
	DKK	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	62.385.463	66.562.100	1.345.623	3.317.462
Tilgang i årets løb	2.534.818	9.837.454	1.154.871	85.867
Overførsel	0	3.317.462	0	-3.317.462
Afgang	0	-1.113.957	0	0
Kostpris 31. december	64.920.281	78.603.059	2.500.494	85.867
Afskrivninger 1. januar	13.578.285	36.306.064	45.331	0
Afskrivninger	2.963.183	5.775.650	211.697	0
Afskrivninger, afhændede aktiver	0	-1.108.408	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	16.541.468	40.973.306	257.028	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	48.378.813	37.629.753	2.243.466	85.867
Heraf finansielle leasingaktiver	4.311.219	15.027.150	0	0

8 Egenkapital

	Selskabskapital	Overført Resultat	Foreslået udbytte	I alt
	DKK	DKK	DKK	DKK
Egenkapital 1. januar	502.000	63.778.976	0	64.280.976
Udloddet udbytte	0	0	0	0
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi ultimo	0	-1.863.314	0	-1.863.314
Årets resultat	0	-680.422	6.000.000	5.319.578
Egenkapital 31. december	502.000	61.235.240	6.000.000	67.737.240

Selskabskapitalen er fordelt således:

	Antal	Nominel værdi
		DKK
A-aktier	5.100	501.000
B-aktier	10	1.000
		502.000

Der har ikke været bevægelser på selskabets selskabskapital i de seneste 5 regnskabsår.

Noter til årsrapporten

	2015	2014
	DKK	DKK
9 Langfristede gældsforpligtelser		
Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.		
Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:		
Gæld til realkreditinstitutter		
Efter 5 år	13.726.478	17.223.305
Mellem 1 og 5 år	8.353.306	6.857.015
Langfristet del	22.079.784	24.080.320
Inden for 1 år	1.987.652	1.873.364
	<u>24.067.436</u>	<u>25.953.684</u>
Bankgæld		
Efter 5 år	311.944	0
Mellem 1 og 5 år	1.410.837	2.011.942
Langfristet del	1.722.781	2.011.942
Inden for 1 år	259.176	849.825
	<u>1.981.957</u>	<u>2.861.767</u>
Leasingforpligtelser		
Efter 5 år	2.732.694	0
Mellem 1 og 5 år	13.489.650	17.887.669
Langfristet del	16.222.344	17.887.669
Inden for 1 år	3.925.313	4.165.570
	<u>20.147.657</u>	<u>22.053.239</u>

10 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

Kontraktlige forpligtelser

Selskabet har indgået leje- og operationelle leasingkontrakter, der på balancetidspunktet har en restforpligtelse på TDKK 23.438. Kontrakterne har en løbetid på op til 102 måneder.

Selskabet har endvidere indgået kontraktlige forpligtelser med tredjemand på TDKK 3.500.

Eventualforpligtelser

Overfor selskabets pengeinstitut er der afgivet selvskyldnerkaution for søsterselskabet Carl Hansen & Søn Retail A/S.

Koncernens danske selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst m.v. Koncernens danske selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

Noter til årsrapporten

10 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser (fortsat)

Sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for mellemværende med pengeinstitut, TDKK 63.811, er der udstedt løsøreejerpantebrev nom. TDKK 10.000 med pant i driftsinventar og driftsmateriel, samt udstedt virksomhedspant på TDKK 15.000.

Til sikkerhed for lån i pengeinstitut og realkreditinstitut er der deponeret:
Realkreditpantebreve og ejerpantebreve, TDKK 41.272 med pant i ejendom til en bogført værdi af TDKK 48.379 for en bogført restgæld på TDKK 24.068.

	2015	2014
	DKK	DKK
11 Pengestrømsopgørelse – reguleringer		
Finansielle indtægter	-2.683.824	-2.255.992
Finansielle omkostninger	6.234.288	5.317.804
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	1.678.538	1.431.024
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	8.950.530	6.314.219
Avance/tab ved afhændelse af anlægsaktiver	-495.195	-18.244
Skat af årets resultat	1.822.954	2.234.528
Skat af finansielle instrumenter	-526.625	0
Finansielle instrumenter afsat via egenkapitalen	-1.867.124	-434.489
	<u>13.113.542</u>	<u>12.588.850</u>
12 Pengestrømsopgørelse – ændring i driftskapital		
Ændring i tilgodehavender	-18.549.045	11.648.564
Ændring i varebeholdninger	-1.710.308	-9.412.319
Ændring i kortfristet gæld i øvrigt	8.379.837	20.752.356
	<u>-11.879.516</u>	<u>22.988.601</u>

Regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten for Carl Hansen & Søn Møbelfabrik A/S for 2015 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsregnskab for 2015 er aflagt i DKK.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb. Herved fordeles kurstab og gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Som målevaluta benyttes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor selskabet har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiell leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rentefod eller en tilnærmet værdi heraf som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for selskabets øvrige anlægsaktiver.

Regnskabspraksis

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår på grund af forskelle mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post, jf. dog afsnittet regnskabsmæssig afdækning.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som "Andre tilgodehavender" henholdsvis "Andre forpligtelser".

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen, medmindre det afledte finansielle instrument klassificeres som og opfylder kriterierne for regnskabsmæssig afdækning, jf. nedenfor.

Regnskabsmæssig afdækning

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for afdækning af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af afdækningen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resultater den afdækkede transaktion i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den sikrede transaktion i en indtægt eller en omkostning, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den sikrede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den sikrede transaktion.

Regnskabspraksis

Resultatopgørelsen

Bruttofortjeneste

Med henvisning til årsregnskabslovens § 32 er nettoomsætningen ikke oplyst i årsrapporten.

Nettoomsætning

Nettoomsætningen ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når salget er gennemført. Dette anses at være tilfældet, når:

- levering har fundet sted inden regnskabsårets udløb,
- der foreligger en forpligtende salgsaftale,
- salgsprisen er fastlagt, og
- indbetalingen er modtaget eller med rimelig sikkerhed kan forventes modtaget.

Nettoomsætningen indregnes eksklusiv moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå årets nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder indirekte produktionsomkostninger og omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, amortisering af realkreditlån samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Regnskabspraksis

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og årets udskudte skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til egenkapitaltransaktioner.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Selskabet er sambeskattet med moderselskabet og dets danske dattervirksomheder. Den danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disse skattepligtige indkomster.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 10 år.

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere. Patenter afskrives over den resterende patentperiode, og licenser afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt 10 år.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år, men kan i visse tilfælde udgøre op til 10 år, såfremt den længere afskrivningsperiode vurderes bedre at afspejle selskabets nytte af det udviklede produkt mv. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder, dog maksimalt 10 år.

Udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen, indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, i takt med at omkostningerne afholdes.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager, der direkte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Regnskabspraksis

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	10-50 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år
Indretning af lejede lokaler	10 år

Udstillingsmøbler indregnes til kostpris.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgs- og færdiggørelsesomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Regnskabspraksis

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere netto-realiseringsværdi, hvilket her svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab. Nedskrivninger til tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender samt for tilgodehavender fra salg tillige med en generel nedskrivning baseret på selskabets erfaringer fra tidligere år.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når selskabet som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvis disse - bortset fra ved virksomhedsovertagelser - er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på det regnskabsmæssige resultat eller den skattepligtige indkomst.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivitet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

Regnskabspraksis

Aktuelle skattetilgodehavender og –forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Fastforrentede lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en rentekomkostning over låneperioden.

Prioritetsgæld er således målt til amortiseret kostpris, der for kontantlån svarer til lånets restgæld. For obligationslån svarer amortiseret kostpris til en restgæld beregnet som lånets underliggende kontantværdi på lånoptagelsestidspunktet reguleret med en over afdragstiden foretaget afskrivning af lånets kursregulering på optagelsestidspunktet.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominel værdi.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver minus kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Regnskabspraksis

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af posterne "Likvide beholdninger" og "Kreditinstitutter".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke alene udledes af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Afkastningsgrad	=	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	=	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	=	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$